

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

822. MEDDELELSE

NR. 26. 13. JULI 1967

Forsøg med stammer af vinterraps 1962-1966

Ved statens forsøgsstationer blev der i 1962-1966 gennemført forsøg med stammer af vinterraps på lermuldet jord ved Aarslev, Lyngby eller Roskilde, Rønhave og Ødum. Forsøget ved Lyngby i 1962 blev kasseret på grund af dårlig spiring og stærke angreb af kålskimmel og kålbladhvepsens larver. Ved Ødum led rapsen 1965-1966 så stærk skade i den sidste del af vinteren, at forsøget måtte kasseres. De øvrige forsøg har været vellykkede.

Forfrugten var i 10 forsøg korn, i 4 forsøg blomsterløg og i 4 forsøg lucerne eller kløvergræs. Der blev gødet med 20-40 kg P og 100-120 kg K og ca. 180 kg N pr. ha i kalksalpeter.

Såningen fandt sted i sidste halvdel af august, i 3 forsøg dog i de første dage af september og i et forsøg ved Rønhave 1963 først den 18. september. Spiringen og overvintringen har

bortset fra de 2 kasserede forsøg været tilfredsstillende. Angreb af skadedyr har i mange forsøg været stærke, men blev såvidt muligt holdt nede ved hjælp af kemiske midler, så større skade blev undgået i de fleste forsøg. Under modningen har småfugle forårsaget en del frøspild i flere forsøg.

3 Svaløf-stammer deltog i alle 18 forsøg, 2 andre stammer kun i 11 forsøg, hvorfor der i nedenstående tabel med forsøgenes hovedresultater vises både gennemsnitsudbyttetal for alle 18 forsøg og for de 11 forsøg, hvori alle stammer deltog. For frøkvaliteten og modningsdato er kun opført gennemsnitstal for de 11 forsøg, hvori alle stammer deltog, da forholdet mellem de tre Svaløf-stammer i disse er det samme som i gennemsnit for alle forsøg. Frøudbyttet er angivet med 9 pct. vandindhold.

Stammer af vinterraps 1962-1966

	frø		hkg pr. ha				% i frøet		Frø- vægt mg	Modnings- dato i juli
	antal	areal	råfedt	råprotein	rå- fedt	råpro- tein				
Antal forsøg	18	11	18	11	18	11	11	11	11	11
Svaløf Matador ...	28,6	28,6	11,2	11,1	6,6	6,7	38,9	23,5	5,1	30.
Svaløf Heimer ...	28,6	28,3	11,4	11,1	6,4	6,4	39,3	22,6	4,7	30.
Svaløf Victor	29,7	29,8	12,0	12,0	6,6	6,7	40,0	22,5	4,7	29.
Forto		28,9		11,3		6,5	38,9	22,3	4,3	28.
Rapol		29,6		11,6		6,6	39,3	22,5	5,1	28.
L.S.D. (95 %)	0,8	1,3	0,3	0,5	0,3	0,4	-	-	-	-

Udbytteforholdene mellem stammerne vekslede noget fra forsøg til forsøg og den gennemsnitlige forskel mellem stammerne er ikke særlig stor. Victor giver i gennemsnit det største udbytte af både frø, råfedt og råprotein. I råproteinudbytte ligger Matador dog på højde med Victor. I frøkvaliteten er der nogen forskel på stammerne. Victor har det højeste indhold af råfedt, og Matador det højeste indhold af råprotein, medens Matador og Rapol har samme frøstørrelse og de største frø. Med hensyn til modningsdato er der kun en mindre forskel på stammerne.

Svaløf Matador vinterraps tilhører Sveriges Utsædesforening, Svaløf. Stammen er af tysk oprindelse, udvalgt i Lembkes vinterraps, og den giver et godt frøudbytte med middel indhold af råfedt og højt indhold af råprotein. Den har store frø.

Svaløf Heimer er udvalgt i Svaløf Matador og har samme ejer som denne. Den har deltaget i alle forsøg og giver samme frøudbytte som Matador, men med lidt højere råfedtindhold og ca. 1 pct. lavere råproteinindhold, og den har lidt mindre frø end denne.

Svaløf Victor har samme oprindelse og sam-

me ejer som Heimer. Den har også deltaget i alle forsøgene og i gennemsnit givet 4 pct. større frøudbytte end Matador og med ca. 1 pct. større indhold af råfedt, men ca. 1 pct. lavere råproteinindhold, og den har lidt mindre frø end denne.

Forto er en hollandsk stamme, fremgået ved krydsning af Mansholt Hamburger og Lembkes vinterraps. Den ejes af Dr. R. J. Mansholts Veredelingsbedrijf N.V., Westpolder, Groningen, Holland. Stammen har kun deltaget i 11 af forsøgene og i disse givet 1 pct. større frøudbytte end Matador og med samme råfedtindhold, men ca. 1 pct. lavere indhold af råprotein og har noget mindre frø end denne.

Rapol er en tysk stamme, fremgået ved krydsning på Max Planck's Institut, Köln, af Lembkes vinterraps og stamme nr. 104. Stammen er til forsøgene tilsendt af Norddeutsche Pflanzenzucht, Hans Georg Lembke, K.G. Lübeck-Schlutup. Stammen har ligesom Forto kun deltaget i 11 forsøg og har i disse givet 3 pct. større frøudbytte end Matador med lidt højere råfedtindhold og ca. 1 pct. lavere råproteinindhold, men med samme frøstørrelse som denne.